

‘Ik wil het RVP een menselijk gezicht geven’

Midden in de coronapandemie begon Jeanne-Marie Hament aan een nieuwe baan bij het RIVM, als programmamanager van het Rijksvaccinatieprogramma. “Ik denk dat er bewust is gekozen voor een arts M+G, omdat de relatie met de maatschappij en de uitvoerders heel belangrijk is.” Jeanne-Marie vertelt over haar nieuwe baan, haar carrièrepad als jeugdarts en de rol van creativiteit in haar werk en haar leven.

Tekst: Roselin van der Torren

Beeld: Eric Kampherbeek

Wat houdt je huidige baan in?

“Sinds maart 2021 ben ik programmamanager van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) bij het RIVM. Dat betekent dat ik het overzicht houd omtrent alles aangaande het RVP. Samen met mijn team regelen we zaken rondom nieuwe ontwikkelingen, overleggen we regelmatig met het ministerie (van Volksgezondheid, Welzijn en Sport), hebben we contact met de uitvoerders (GGD GHOR, Actiz en de JGZ) en ook met de media. Ook houden we de trends in de maatschappij goed in de gaten. Het leuke van mijn werk vind ik de communicatieve aspecten en alle samenwerken. Ook denk ik veel na over de impact van onze communicatie op de samenleving. Hoe kun je het goed doen? Ik denk dat mijn rol in deze baan hierop gericht is: het programma een menselijk gezicht helpen geven, zodat de aansluiting met de samenleving goed blijft. Het Rijksvaccinatieprogramma is een robuust programma, maar ook heel dynamisch, zeker nu.”

Welke ontwikkelingen zijn nu gaande?

“Dit jaar is de HPV-vaccinatie voor jongens ingevoerd en de leeftijd verlaagd. Daardoor is ook een HPV-inhaalcampagne opgestart voor kinderen tussen 10 en 18 jaar die nog geen vaccinatie hebben gehad. Ook de invoering van de Informed Consent-procedure is een aanpassing die aandacht vraagt. We zien hierdoor een negatieve impact op de deelnamecijfers; die zijn sterk afhankelijk van hoe compleet de aanvoer van de gegevens is. Verder zijn we aan

het kijken of de coronapandemie weerslag heeft op de deelname aan het RVP en op welke manier. Tot slot heeft de minister net het besluit genomen de Rotavirus-vaccinatie niet in het RVP op te nemen, waar veel heftige reacties op kwamen. Er gebeurt dus heel veel momenteel.”

‘De kant van ouders heb ik in de spreekkamer heel goed gezien’

Hoe was het om te starten met deze baan in coronatijd?

“Ik werk hier nu ruim een jaar en zit nog midden in het wenproces. Afgelopen periode was gericht op iedereen leren kennen en het opbouwen van een nieuw team. Een groot deel van de medewerkers was namelijk naar het Covid19-vaccinatieprogramma gegaan.

Het is een mooie en leerzame uitdaging om alle talenten in het team op de juiste plek in te zetten; de ene persoon is bijvoorbeeld van nature beter op het communicatieve vlak en de andere op het politieke of het medische. Deze baan is veel hectischer voor mij dan mijn werk als jeugdarts was. Ik moet veel beslissingen nemen en nog routines opbouwen. Daardoor zijn de weken erg vol. Toch probeer ik mijn overwerk te beperken tot één avond per week om ook voldoende te ontspannen.”

Wat is een uitlaatklep voor jou?

“Creatief bezig zijn! Ik heb ook de kunstacademie afgerond en ik speel accordeon. Kunst en muziek zijn een belangrijke bron van ontspanning voor me, en het brengt ook inspiratie. Ik heb altijd bewust ruimte gecreëerd voor creativiteit in mijn leven. Afgelopen jaar stond dat wat onder druk, maar dat zal wel weer opnieuw ontstaan. Creativiteit zorgt bij mij voor het zien van nieuwe kansen, andere mogelijkheden en out-of-the-box denken. Ik heb vroeger ook bewust gekozen voor de Jeugdgezondheidszorg om ruimte te houden voor schilderen en muziek.”

Op welke plekken heb je hiervoor gewerkt?

“Als jeugdarts ben ik begonnen bij de GGD Amsterdam, eerst in West en later in Zuid; dat was allebei leuk. Na een drukke periode met deze eerste baan en mijn jonge kinderen, ben ik later de opleiding tot jeugdarts gestart. Als onderdeel van de opleiding werkte ik een tijd in het asielzoekerscentrum. Dat was een trigger voor mij om te beginnen met schrijven. Het werk in het asielzoekerscentrum en de verhalen die ik daar hoorde, waren heel indrukwekkend en schrijven was een manier om dat een plekje te geven. Ik heb toen een tijd lang columns geschreven voor Medisch Contact en ben ook voor de JA! gaan schrijven. Van 2017 tot 2021 was ik hier met veel plezier hoofdredacteur van. Later, tijdens mijn opleiding tot arts M+G, kreeg ik de kans om bij Santé Partners aan de slag te gaan als stafarts. Het was een mooie kans om weer andere dingen in een nieuwe omgeving te doen. Daar krijg ik veel energie van.”

Heb je ook weleens lastige situaties meegemaakt?

“Ik heb een keer een stuk geschreven wat helemaal verkeerd gevallen is. Mijn artikel ging over de meerwaarde van direct verwijzen en ik wilde opkomen voor ouders, die soms lang in de molen zitten. Echter waren mijn collega's van het ouder-kind-team enorm gekwetst. Het regende commentaar en mijn leidinggevende voelde zich genoodzaakt te reageren. Het was natuurlijk helemaal niet mijn bedoeling om mensen te kwetsen. Uiteindelijk heb ik veel van de situatie geleerd en ben ik nu nog alerter op hoe zaken overkomen op m'n omgeving. Ik ben ook wel kritischer geworden op mijn eigen handelen. Ik denk dat deze leerschool heel relevant is geweest voor mijn werk nu, waar de impact van communicatie niet onderschat kan worden.”

Wat neem je nog meer mee uit je werk als jeugdarts naar je nieuwe baan?

“De kant van ouders heb ik in de spreekkamer heel goed gezien. Daardoor leer je wat er speelt bij ouders die twijfelen en waar eventuele weerstand ligt. Dit vind ik heel belangrijk om in te brengen bij het RIVM. Het maatschappelijk draagvlak is natuurlijk essentieel voor een goede uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. De coronapandemie was een politieke, infectiologische en maatschappelijke snelkookpan. Er stond heel veel druk op het RIVM en ik vind dat ze het goed gedaan hebben. Er is wel veel polarisatie in de maatschappij ontstaan. We gaan zien wat de impact hiervan op de vaccinatiegraad van het RVP is. Kunnen we het vertrouwen in vaccinaties behouden of herstellen bij ouders? Hiervoor is het contact met de JGZ ontzettend belangrijk.”

Wat heb je geleerd van het gezin waar je in opgegroeid bent?

“Mijn ouders hebben alleen de lagere school afgemaakt en hun vier kinderen hebben allemaal gestudeerd. Ik heb er groot respect voor hoe ze dat hebben neergezet en gefaciliteerd. Mijn vader werkte als ondernemer en had contact met iedereen, overal in het land. Ik herken die eigenschap ook in mezelf en zou dat eigenlijk ook graag meer willen doen; het land rondreizen en met iedereen praten over vaccinaties!”

Welke mensen inspireren je?

“Ik lees momenteel, heel verrassend, veel boeken over vaccinaties. Ik ben nu bezig in een biografie van Lady Mary Wortley Montagu, die ver voor de tijd van Edward Jenner ontdekte dat Turkse vrouwen elkaar onderling inoculeerden met een beetje pus van pokken. Gevaarlijke praktijken natuurlijk, maar het werkte wel; Lady Mary zag dat de Turkse bevolking minder leed onder de pokken dan haar landgenoten in Engeland, waar ze vandaan kwam. Ze bracht dit onder de aandacht van de Engelse adel en werd eerst uitgelachen, maar bewoog uiteindelijk de koningin ertoe de prinses te inoculeren. Later toonde Jenner natuurlijk haar gelijk aan en werd hij beroemd met het eerste vaccin, tegen pokken. Ook hedendaagse vrouwen inspireren me, zoals kinderombudsvrouw Margrite Kalverboer en politici Pia Dijkstra en Els Borst. Allen hebben ze grote maatschappelijke impact. Ik hoop hier met deze baan, samen met mijn team, ook een bijdrage in te leveren.”

Heb je nog tips voor jeugdartsen?

“Als je op een gegeven moment de tijd en ruimte voelt om de opleiding M+G te gaan doen, pak die kans dan! Het laat je zien waar je sterke kanten liggen, dat is vaak ook wat je het leukst vindt om te doen. Ook leer je je ontwikkelpunten beter herkennen. Hoe dan ook stelt de opleiding je in staat om te groeien en je vak nog meer naar jouw wensen in te vullen.”

■

Wie is...

Jeanne-Marie Hament is jeugdarts KNMG en arts M+G. Ze werd geboren in 1970 in Bergen op Zoom en studeerde geneeskunde in Leiden van 1988-1994. Tijdens haar studie heeft ze in Londen medisch-wetenschappelijk onderzoek gedaan aan Great Ormond Street Hospital en een jaar in Colombia gewoond. Na een jaar als ANIOS Kinderchirurgie schreef ze een proefschrift aan de Universiteit Utrecht op het snijvlak van microbiologie en kindergeneeskunde. Hierna werkte ze ruim 15 jaar als jeugdarts bij de GGD Amsterdam en in 2018 ging ze aan de slag als stafarts JGZ bij Santé Partners in Tiel. Sinds maart 2021 is ze programmamanager van het Rijksvaccinatieprogramma bij het RIVM. Naast geneeskunde heeft Jeanne-Marie ook de kunstacademie afgerond en speelt ze accordeon. Ze woont in Amstelveen met haar dochter, haar zoon is inmiddels op kamers.

A close-up portrait of Jeanne-Marie Hament, a woman with wavy blonde hair and blue eyes, wearing a white blouse with ruffled details. She is smiling slightly and looking towards the camera.

‘Kunst en muziek zijn een belangrijke bron van ontspanning en inspiratie voor me’